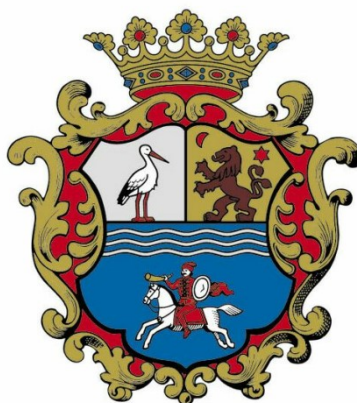

Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat
2019-2024. évi
Gazdasági Programja

Elfogadta:

a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közgyűlés
5/2020. (II.14.) számú határozatával

TARTALOMJEGYZÉK

I.	Bevezetés	3
II.	Célkitűzések	4
III.	Feladatok	4
	1. Kiegyensúlyozott gazdálkodás	4
	2. Megyefejlesztés folyamatossá tétele	6
	3. Kapcsolatrendszer új alapokra helyezése	7

I. Bevezetés

A 2012. év a hazai önkormányzatok életében jelentős fordulatot hozott, különösen igaz ez a megyei önkormányzatokra. A törvényi szabályozás szerint „A megyei önkormányzat területi önkormányzat, amely törvényben meghatározott **területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési**, valamint **koordinációs feladatokat** lát el.”

Az önkormányzati törvény 116.§-a szerint az önkormányzat hosszú távú fejlesztési elképzeléseit legalább a képviselő-testület megbízatásának időtartamára gazdasági programban, fejlesztési tervben rögzíti. A dokumentumnak tartalmaznia kell mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat a megyei fejlesztési elképzelésekkel és az önkormányzati költségvetési lehetőségekkel összhangban, amelyek a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok figyelembevételével az önkormányzat által ellátandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A program tehát az önkormányzat átfogó, a közgyűlés és a hivatal választási ciklusra szóló gazdasági és stratégiai tervdokumentuma, amely meghatározza a munkavégzés kereteit.

A megyei önkormányzatok megkapták a **2014-2020** közötti Európai Unió fejlesztési ciklusra való **megyei felkészülés végzésének tervezői jogosítványait**, továbbá hangsúlyos szerepet kaptak a **Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP)** megyére dedikált kerete **felhasználása megalapozásában, előkészítésében, végrehajtásában** és a **kapcsolódó döntési folyamatokban**.

A **TOP keretében megvalósuló fejlesztések eredményei** és az elmúlt fél évtized **társadalmi-gazdasági folyamatai** képezik az alapot, amelyre építkezhetünk a következő időszakban és egyúttal mutatják a megoldandó feladatokat is.

Amire építkezhetünk:

- kedvező földrajzi fekvés, a főváros közelsége,
- iparosodottság,
- fejlett mezőgazdaság,
- kedvező infrastruktúra és szennyezetlen környezet,
- jó színvonalú humánszolgáltatások,
- mobilizálható munkaerő-tartalék,
- hangsúlyos térségi és helyi identitás.

Amit meg kell oldani:

- népességcsökkenés lehetséges lassítása,
- lakosság egészségi állapotának és képzettségének javítása,
- foglalkoztatás teljessé tétele,
- megye keleti felének felzárkóztatása,
- klímaváltozásra való felkészülés,
- térségi és településközi kooperáció erősítése.

II. Célkitűzések

A megye fejlődésének eddigi eredményei és sajátosságai figyelembevételével csak a megkezdett út folytatása lehet az alapcél.

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat **stratégiai célja** a választási ciklusra:

**a megye felzárkózása térségileg differenciált folytatásának elősegítése
a területi önkormányzatiság eszközeivel.**

Ezen belül kiemelendő:

- a megyei önkormányzat gazdálkodásának stabilizálása,
- a mindenkori feladatokhoz igazodó testületi, hivatali és vállalkozási struktúra kialakítása,
- a dinamikus térségek fejlődési ütemének megőrzése,
- a Tiszántúli lassú zónák új szerepének kialakítása a területi munkamegosztásban,
- a Megyei Önkormányzat partnerségi viszonyainak átértékelése a társadalmi beágyazottság erősítése érdekében,
- a területi koordináció megújítása,

III. Feladatok

1. Kiegyensúlyozott gazdálkodás

A helyi önkormányzatokról szóló új törvény alapján 2012-ben alapvetően változott meg a megyei önkormányzatok gazdálkodása.

A Megyei Önkormányzat – mint az államháztartás része – pénzügyi-gazdasági helyzete vonatkozásában nem függetleníthető a makrogazdasági folyamatoktól:

- meghatározóak a makrogazdasági mutatók: a GDP, az infláció mértéke, a közösségi fogyasztás lehetőségének arányai és a beruházási ráta;
- a jogszabályok alapján ellátandó közszolgáltatási feladatok összetétele és mértéke.

A költségvetési politika kiemelt területei az éves költségvetési törvényekben változhatnak, ami folyamatos alkalmazkodást igényel. A Megyei Önkormányzat által vállalt feladatok megvalósítása évente a költségvetési rendeletben realizálódik, a tényleges pénzügyi lehetőségektől és a pályázati forrásoktól függően.

A Megyei Önkormányzat költségvetésének kiadási lehetőségeit és korlátait döntően meghatározták az ellátandó feladatokhoz kapcsolódó források:

- a központi költségvetésből kapott működési támogatás;
- a saját bevételek mértéke;
- a pályázati források és feltételek.

A Megyei Önkormányzat 2012-től a Magyar Államkincstárnál köteles vezetni a fizetési számláját, hitelfelvételre nem jogosult.

A megyei önkormányzatok finanszírozása 2012. év óta központi feladatalapú támogatással történik, amely alapvetően meghatározta a működési kiadásokat és a likviditási helyzetet.

A hatékony és racionális gazdálkodás folyamatosan szükségessé teszi:

- **a célszerű, hatékony, költségtakarékos struktúrák kialakítását;**
- **a kiadások, kötelezettségvállalások folyamatos elemzését, felülvizsgálatát.**

A gazdálkodásban továbbra is biztosítani kell az alábbi **államháztartási és számviteli alapelveket**:

- pénzügyi egyensúly megtartása,
- működőképesség biztosítása,
- kötelező feladatok ellátása,
- a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti kötelező juttatások biztosítása,
- a halaszthatatlan fejlesztési és felújítási feladatok végrehajtása,
- a közpénzek hatékony és ellenőrizhető felhasználása,
- a tervezés és beszámolás teljes körűsége és nyilvánossága.

Racionális gazdálkodással és a pályázatok teljes körű feltárásával lehet biztosítani a **Megyei Önkormányzat működőképességét**. Az egyensúly megteremtése érdekében a **feladatokat rangsorolni és racionalizálni** szükséges.

A Megyei Önkormányzatnál a belső ellenőr a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet, a Belső Ellenőrzési Kézikönyv és az éves munkaterv alapján végzi az ellenőrzéseket. Az önkormányzat célkitűzései határozzák meg a kapcsolódó **belső ellenőrzési célokat**.

A feladatrendszerhez kell igazítani az ellenőrzési feladatokat is. Az ellenőrzésnek elemezni, vizsgálni kell a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodást, a vagyon megóvását és gyarapítását, az elszámolások megfelelőségét, a beszámolók valódiságát. A feladatok ellátásánál a gazdaságos és költségtakarékos prioritásoknak kell érvényesülnie, ezért elsődlegesen pénzügyi, gazdaságossági és teljesítményellenőrzésekre van szükség.

A belső ellenőrzés feladata elemezni, vizsgálni és értékelni a belső kontrollrendszerek kiépítésének, működésének jogszabályoknak és szabályzatoknak való megfelelését, valamint működésének gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét.

Az ellenőrzések által feltárt hiányosságok megszüntetése, az ellenőrzési tapasztalatok hasznosítása súlyponti feladatot képez.

2. Megyefejlesztés folyamatossá tétele

Az előző időszakban a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) megyei keretének felhasználását szabályozó Megyei Integrált Területi Program (ITP) megvalósítása során kialakult az **előkészítés, döntés-előkészítés és a végrehajtás új mechanizmusa**. Ez alapvetően megújította, megerősítette a Megyei Önkormányzat területi koordinációs szerepét és lehetőséget ad új feladatok felvállalására is.

Az önkormányzati ciklus meghatározó feladata lesz a **2014-2020-as Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) befejezése és lezárása**.

Ezen belül:

- biztosítani kell valamennyi támogatást nyert projekt eredményes megvalósulását a projektfelügyeleten keresztül,
- el kell érni a TOP megyére dedikált kerete és az átengedett központi TOP többletforrások maximális felhasználását,
- teljesíteni kell a vállalt eredményességmérési indikátorokat,
- eredményesen kell lezárni a Megyei Önkormányzat saját fejlesztési projektjeit,
- fel kell készülni a kedvezményezettektől esetlegesen érkező egyedi projektmegvalósítási problémák kezelésére.

A másik számottevő feladat a **2021-2027-es fejlesztési ciklus előkészítése**.

Ennek keretében:

- módosítani kell a Megyei Területrendezési Tervet,
- ki kell dolgozni a Megyei Területfejlesztési Koncepciót,
- a lehetőségekhez igazodva ki kell alakítani a Megyei Területfejlesztési Programot,
- folytatni kell a Megyei Klímastratégia és a Megyei Foglalkoztatási Paktum megvalósítását,
- szükség szerint ki kell dolgozni egyes térségek (pl. Tiszántúli belső perifériák) és ágazatok (környezetvédelem, turizmus) fejlesztési dokumentumait.

Új típusú feladat lehet a kevésbé fejlett térségek **felzárkózásának közvetlen segítése a Megyei Önkormányzat saját fejlesztésein keresztül**. Ezek elsősorban a gazdaságfejlesztéshez, illetve a gazdasági infrastruktúrához kapcsolódhatnak.

Ezen túlmenően minden segítséget meg kell adni a **Tisza-tavi kiemelt turisztikai térségben** megvalósuló hazai finanszírozású fejlesztésekhez.

A kialakult gyakorlathoz igazodva figyelemmel kell kísérni a megye **társadalmi-gazdasági fejlődésének alakulását** az érintett ágazati állami szervezetek beszámolóin keresztül.

Szakmai kezdeményezéseket kell tenni:

- a megye állami közúthálózata felújításának folyamatossá tétele érdekében,
- az M4 megyei szakasza szabványos kapacitással történő mielőbbi megvalósításáért,
- a 32., a 34. és a 442. számú főutak felújítása érdekében,
- a Vásárhelyi Terv Továbbfejlesztése (VTT) teljes körű megvalósításáért,
- az elmúlt évtizedekben megvalósult közmű hálózatok (ivóvíz, szennyvíz, belvíz, gáz- és elektromos) szükséges felújítása érdekében,
- az egészségügyi alap-, járó- és fekvőbeteg ellátás feltételeinek javításáért,
- a közoktatás és a felsőoktatás fejlesztéséért,
- a helyi társadalom erőteljes bevonásával történő település- és településkép-fejlesztés céljából („településfejlesztés közakarattal”).

3. Kapcsolatrendszer új alapokra helyezése

A Megyei Önkormányzat korábban kialakult hazai, nemzeti és nemzetközi kapcsolatrendszere jelentős mértékben átalakult és átértékelődött az előző önkormányzati ciklusban, alapvetően az erre a célra fordítható források jelentős csökkenése miatt. Ez tény, valamint a Megyei Önkormányzat valóssá vált területi fejlesztési centrum szerepe szükségessé teszi a **kapcsolatrendszer racionalizálását**.

A hagyományos eszközök és formák mellett bátran kell élni az újakkal is, kifejezve a **Megyei Önkormányzat nyitottságát a minden irányú partnerségben**, amely **szolgálja a társadalmi beágyazottság növelését és erősítését**.

A korábbi kapcsolatrendszerből **megőrizendő**:

- a regionális és a megyei konzultációs fórumok,
- a Tisza-menti és a Tisza-tavi együttműködés,
- a szomszédos országok magyarlakta területeivel való kapcsolattartás,
- a keleti nyitás,
- a Megyei Önkormányzat kitüntető díjainak és kitüntető címeinek rendszere,
- a Megyei Értéktár,
- az egészségügyi szűrőprogramok,
- a sportszervezési feladatok,
- az esélyegyenlőség általános biztosításának elősegítése,
- a Megyei Roma Nemzetiségi Önkormányzat munkájának szakmai segítése.

Új elem lehet a kapcsolatrendszerben:

- a megyében működő kormányzati szervezetekkel, vállalkezási szerveződésekkel, civil szervezetekkel, egyházakkal, egyes társadalmi és üzleti csoportokkal való együttműködés szervezetté és rendszeressé tétele,
- a médiával kialakított együttműködés értékalapú fejlesztése,
- a Megyei Önkormányzat közösségi médiában való megjelenésének erősítése,
- a V4 országok területi önkormányzataival való kapcsolat kialakítása, újragondolása.

Szolnok, 2020. február 6.